

*харківська
правозахисна
група*

*kharkiv
human rights
protection group*

Тебе затримали за вчинення адміністративного правопорушення

ЦЕ ВИДАННЯ ЗДІЙСНЕНО ЗА ФІНАНСОВОЇ
SPONSORED BY THE INTERNATIONAL
ТА ЕКСПЕРТНОЇ ПІДТРИМКИ
RENAISSANCE FOUNDATION
МІЖНАРОДНОГО ФОНДУ "ВІДРОДЖЕННЯ"

Іноді в житті обставини складаються таким чином, що навіть найбільш законослухняний громадянин може опинитись у ролі затриманого. Твоя участь у мітингу чи демонстрації, активне вболівання за рідну футбольну команду на стадіоні або відвідування концерту улюбленого рок-гурту може зовсім несподівано призвести до затримання. Подібним чином може завершитися і гучний сміх у сквері, який наряд патрульних визнає дрібним хуліганством, або повернення у товаристві друзів з бару, що міліціонери розціняють як «появу в громадському місці в стані алкогольного сп'яніння, що ображає людську мораль». А ще правоохоронці можуть затримати тебе за почуття власної гідності та небажання виконувати їх забаганки, кваліфікувавши твою неготовність до виконання чужої волі як «злісну непокору законним вимогам співробітників міліції». Це все — адміністративні затримання.

Проте неважливо, за що саме тебе затримали, важливо, що робити і як себе поводити в такій нестандартній ситуації. Прислухайся до порад:

- **у жодному разі не тікай і не чини активного фізичного опору** працівникам міліції при затриманні. Обірваний погон або гудзик на сорочці міліціонера — це доказ твоєї злісної непокори, а значить, 15 діб арешту. Крім того, правоохоронець має право застосовувати прийоми рукопашного бою, а іноді спецзасоби та вогнепальну зброю для припинення правопорушення й затримання особи, яка намагається втекти;
- **вимагай чіткого пояснення, за що саме тебе затримують;**
- перед тим, як пройти з міліціонером до службового автомобіля, **з'ясуй, у який підрозділ тебе відвезуть;**
- **зроби все можливе для інформування родичів та знайомих про своє затримання.** Якщо ти не один, повідом друзям адресу своїх батьків та назву райвідділу міліції, куди тебе мають доставити. Віддай товаришам свій «мобільник» — нехай розшукають у телефонній книжці абонентські номери батьків або просто інформують про затримання по всіх номерах

твоїм знайомим. Спробуй умовити міліціонерів дати тобі можливість самому зателефонувати близьким — наголошуй на крайній важливості такого дзвінка тим, «що вийшов із дому на хвилинку в магазин, біля під'їзду шестирічна сестра залишилась, а ключі від квартири в мене»;

- після прибуття до райвідділу, вимагай **зафіксувати в книзі обліку затриманих і доставлених точний час твого затримання**, оскільки з нього починається відлік строку твого вимушеного перебування в міліції. Відповідно до статті 263 Кодексу України про адміністративні правопорушення, адміністративне затримання може тривати **не більше 3 годин**. Якщо цей термін минув, а тебе звільняти не збираються, — нагадай міліціонерам, що вони порушують законодавство, і вимагай можливості поспілкуватись з їх начальником або черговим відповідальним від керівництва міліції. Зауваж, що якщо тебе зараз же не звільнять, ти будеш вимушений скаржитись у прокуратуру на перевищення максимально можливого терміну твого затримання;
- одразу після прибуття до міліції **вимагай складання протоколу про своє затримання**. У протоколі неодмінно зазначаються дата і час затримання та його підстави. Відповідно до статті 29 Конституції України при складанні протоколу працівник міліції повинен негайно повідомити про твоє затримання родичів, проконтролюй це;
- **уважно ознайомся зі змістом всіх документів**, які тобі пропонують підписати міліціонери. Нікуди не поспішай, потреби в цьому вже немає. Якщо не вважаєш себе винним, зазнач у протоколі (є там така графа — пояснення правопорушника) «з протоколом не згоден, порушення не скоював». Ти маєш право записати до протоколу свої зауваження щодо дій посадових осіб міліції, якщо вважаєш такі дії незаконними. Наприклад: «Про затримання не повідомлені родичі» або «Мені відмовлено у наданні можливості

користуватися послугами адвоката». Після написання пояснення, зроби неможливим дописування під ним іншого тексту — перекресли навхрест незаповнені рядки протоколу. Ніколи не підписуй документи із незаповненими графами, не проставленими підписами та датами;

- запам'ятай: відповідно до статті 63 Конституції України, **ти маєш право взагалі відмовитися підписувати документи, давати будь-які свідчення чи пояснення проти себе**. Якщо ти не впевнений у своїй юридичній обізнаності, скористайся цим правом і вимагай дати тобі можливість поспілкуватись з адвокатом;
- стаття 29 Конституції України наголошує, що кожному затриманому має бути надано **можливість користуватися правовою допомогою захисника з моменту затримання**. Ввічливо поясни співробітникам міліції, що ти взагалі відмовляєшся підписувати будь-які документи за відсутності свого адвоката, оскільки маєш з ним саме таку домовленість;
- **не погоджуйся на те, щоби тебе сфотографували та дактилоскопіювали** (зняли відбитки пальців). Відповідно до статті 11 Закону України «Про міліцію», правоохоронці можуть проводити ці дії виключно стосовно звинувачуваних у скоєнні злочину, затриманих за підозрою у скоєнні злочину, взятих під варту або підданих адміністративному арешту за рішенням суду. Твоє адміністративне затримання і навіть складений протокол – ще не підстава для залишення в райвідділі своєї «фотки на згадку» і дактилоскопічної картки;
- адміністративне затримання супроводжується особистим оглядом. Слід знати, що такий **огляд має проводитись особою однієї з тобою статі й у присутності двох понять цієї ж статі**. Про результати особистого огляду складається протокол, до якого заносяться відомості про вилучені в тебе речі. Протокол засвідчується твоїм підписом та підписами понять.